

Studenti magisterského a navazujícího magisterského studia oboru Hospodářská politika skládají SZZ z odborného předmětu Ekonomie (společné pro všechny obory) a odborného předmětu Hospodářská politika

Tematické okruhy z odborného předmětu Hospodářská politika

1. Modely mezinárodního obchodu (Stylizovaná fakta o mezinárodním obchodu. Komparativní výhoda – definice a zdroje komparativních výhod. Předpoklady a implikace ricardiánského modelu. Předpoklady a implikace Hecksher-Ohlinova modelu. Výnosy z rozsahu – definice, dopady a přínosy výnosů z rozsahu, externí a interní výnosy z rozsahu, obchod v rámci odvětví a jeho příklady.)
2. Obchodní politika (Nástroje obchodní politiky a jejich dopady na blahobyt – cla, kvóty, exportní dotace, dobrovolné omezení exportu, jejich vzájemné srovnání a příklady. Volný obchod – argumenty pro a proti. Politické aspekty obchodní politiky – teorém mediánového voliče, logika kolektivní akce a teorie zájmových skupin. Základní principy fungování WTO.)
3. Směnný kurz, devizový trh a trh peněz (Vliv změn směnného kurzu na domácí ekonomiku. Koncept úrokové parity a rovnováha devizového trhu. Vliv změny domácích a zahraničních úrokových sazeb a očekávaného kurzu na rovnováhu devizového trhu. Rovnováha trhu aktiv – souběžná rovnováha devizového a peněžního trhu, dopady monetární politiky na rovnováhu trhu aktiv. Teorie parity kupní síly – vysvětlení konceptu, nedostatky této teorie.)
4. Vznik a vývoj Evropské unie a její základní instituce (Teorie ekonomické integrace. Politické a hospodářské okolnosti evropského integračního procesu po 2. světové válce. Kodaňská kritéria, Amsterodamská smlouva, Smlouva z Nice, Lisabonská smlouva. Hospodářská politika Evropské unie. Evropský systém centrálních bank. Cíle a nástroje Evropské centrální banky.)
5. Rozpočtový proces Evropské unie (Evropský rozpočet, jeho nástroje a cíle. Vývoj struktury a velikosti rozpočtu. Ekonomická analýza fiskálního federalismu. Daňová harmonizace. Pakt stability a růstu. Vztah měnové a fiskální politiky v eurozóně. Veřejné finance v EU. Vliv evropské integrace na národní fiskální a důchodovou politiku. Politické souvislosti veřejného dluhu a možnosti jeho řešení.)
6. Jednotný trh a mezinárodní obchod Evropské unie (Trade volume efekt a border price efekt. Ekonomická analýza liberalizace. Obchodní politika EU. Vnitřní fiskální souvislosti, mezinárodní politické souvislosti, vztah k WTO a hlavním hospodářským centrům.)
7. Evropská měnová unie a euro (Teorie měnové integrace. Počátky měnové integrace v Evropě, Evropský měnový systém a Mechanismus směnných kursů. Hospodářská a měnová unie. Maastrichtská smlouva, euro, konvergenční kritéria, založení a hospodářský vývoj eurozóny, Pakt stability a růstu a fiskální krize – možnosti řešení a varianty dalšího vývoje.)
8. Společné hospodářské politiky Evropské unie (Společná zemědělská politika – vznik a základní nástroje, dopady na mezinárodní obchod a vnitřní trh, fiskální souvislosti, reformy zemědělské politiky. Kohezní politika – geografické rozložení ekonomické výkonnosti, teoretická analýza lokalizačních efektů. Cíle a nástroje regionální politiky, fiskální a politické důsledky. Společná dopravní politika.)
9. Fungování socialistické ekonomiky a stav československého hospodářství na konci 80. let (Základní souvislosti fungování socialistické ekonomiky (plánování, vlastnictví), vnější vztahy, dosahované hospodářské výsledky, stav formálních a neformálních institucí.

Srovnání s ostatními centrálně plánovanými ekonomikami a socialistickou ekonomikou za Allendeho v Chile.)

10. Základní reformní kroky v prvních letech transformace do roku 1995 a dosažené hospodářské výsledky (s důrazem na měnovou krizi v roce 1997) (Základní liberalizační kroky (jejich vzájemné souvislosti), problém nastavení směnného kurzu, liberalizace vnějších vztahů, hospodářské výsledky ve sledovaném období; ovlivnění dřívějšími reformami (na příkladu reforem v Německu po 2. světové válce.)
11. Problémy hospodářské politiky ve druhé polovině 90. let (Souvislosti měnové krize v roce 1997, problémy bankovního sektoru, cílování inflace, fiskální politika; srovnání české měnové krize s krizemi v Chile a Jižní Koreji.)
12. Privatizace jako obecný problém hospodářské politiky (Postup privatizace v ČR, srovnání jednotlivých metod, srovnání privatizace s okolními zeměmi; privatizace v rozvojových zemích (Chile) a ve vyspělých zemích (Nový Zéland))
13. Srovnání české transformace s Polskem a Maďarskem (Základní podobnosti a rozdíly ve výchozím stavu, základní souvislosti postupu transformace v obou zemích (šoková terapie v Polsku; Bokrošův balíček v Maďarsku, ...), dosažené hospodářské výsledky; porovnání transformace s reformami v tržních ekonomikách na příkladu Nového Zélandu.)
14. Alternativní postup transformace z centrálně plánované ekonomiky na příkladu Číny (Ekonomická situace v zemi od 2. světové války, základní uskutečněné reformy, hospodářské výsledky, příčiny čínského hospodářského vzestupu, klady a zápory čínského rozvoje.)
15. Úloha vlády při postupu ekonomických reforem (Srovnání alternativních přístupů k ekonomickým reformám a ekonomickému rozvoji – aktivní úloha vlády v Jižní Koreji vs. liberální hospodářská politika v Chile v době vlády Pinocheta.)

Literatura

- DRAZEN, A. Political economy in macroeconomics. Princeton University Press. 2002.
- KRUGMAN, P. a M. OBSTFELD. International economics, theory and policy. Addison-Wesley. 2003.
- ŽÍDEK, L. Transformace české ekonomiky, C. H. Beck, Praha, 1. vydání, 2006.
- ŽÍDEK, L. Dějiny světového hospodářství. 2. rozšířené. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009.